

2020-11-16

REMISSPROMEMORIA

FI Dnr 20-23084

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Förslag till ändringar i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag

Sammanfattning

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:23) om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag innehåller bestämmelser om redovisning av överkursfonder.

Riksdagen har nyligen beslutat att ändra bestämmelserna om redovisning av överkursfonder i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag och i årsredovisningslagen (1995:1554). Ett aktiebolag får från och med den 1 januari 2021 välja om avsättningen ska ske till bunden eller fri överkursfond. Föreskriftsförslaget är en anpassning till dessa ändringar.

Ändringarna i föreskrifterna föreslås träda i kraft den 9 februari 2021 och tillämpas första gången på räkenskapsår som inleds efter den 31 december 2020.

Innehåll

1	Utgångspunkter	3
1.1	Målet med regleringen	3
1.2	Nuvarande och kommande regelverk	3
1.3	Regleringsalternativ	3
1.4	Rättsliga förutsättningar	4
1.5	Ärendets beredning	4
2	Motivering och överväganden.....	4
2.1	Redovisning av avsättning till överkursfond	4
2.2	Ikraftträdande	4
3	Förslagets konsekvenser.....	4
3.1	Konsekvenser för samhället och konsumenterna	5
3.2	Konsekvenser för företagen	5
3.3	Konsekvenser för FI	6

1 Utgångspunkter

1.1 Målet med regleringen

Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2019:23) om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag (redovisningsföreskrifterna) innehåller bestämmelser om redovisning av överkursfonder.

De ändringar som Finansinspektionen föreslår i bestämmelserna om redovisning av överkursfonder syftar till att anpassa dem till de ändringar som riksdagen nyligen har beslutat om i lagen (1995:1560) om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) och årsredovisningslagen (1995:1554).

Ändringarna är en förutsättning för att regelverken ska hänga samman.

1.2 Nuvarande och kommande regelverk

Redovisningsföreskrifterna hänvisar till och kompletterar ÅRFL.

Om betalningen för aktier som ges ut vid bolagsbildningen eller vid nyemission överstiger aktiernas kvotvärde, ska det överstigande beloppet i balansräkningen (så kallad överkurs) tas upp i en överkursfond. I propositionen 2019/20:194, Ett ändamålsenligt minoritetsskydd i aktiebolag och ekonomiska föreningar, föreslog regeringen bland annat att två slags överkursfonder ska tillåtas enligt aktiebolagslagen (2005:551) (ABL), dels en bunden överkursfond dels en fri överkursfond. Stiftarna och aktieägarna får i samband med bolagsbildning och nyemission besluta under vilken fond som överkursen ska tas upp. Det innebär att överkursen antingen tas upp under den bundna överkursfonden eller den fria överkursfonden, eller att överkursen fördelas mellan de båda fonderna.

Riksdagen antog förslagen i propositionen den 12 november 2020, vilket medför att ändringarna för aktiebolag ska gälla även för försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag som tillämpar aktiebolagslagen. Därför har även ÅRFL ändrats, så att redovisningen speglar båda typerna av överkursfonder som tillåts. Det är en skillnad mot vad som gäller i dag, då endast avsättningar till en fri överkursfond är möjlig för vinstutdelande försäkrings- och tjänstepensionsaktiebolag.

Bestämmelser och hänvisningar i bilaga 1 om uppställningsformer och 30 § i bilaga 3 till redovisningsföreskrifterna behöver därmed anpassas till de lagändringar om överkursfonder som riksdagen har beslutat.

1.3 Regleringsalternativ

Syftet med redovisningsföreskrifterna är att säkerställa att företagen håller en hög och enhetlig standard i sin externa redovisning. En hög standard i den externa redovisningen är en förutsättning för att företagen ska ha en god transparens och ett högt förtroende hos allmänheten.

De ändringar som föreslås innebär uteslutande att föreskrifterna anpassas till ändringarna i ÅRFL när det gäller bestämmelser om avsättning till

överkursfonder från och med 1 januari 2021. Det finns därför inget alternativ till en reglering som består av en anpassning av befintliga föreskrifter.

1.4 Rättsliga förutsättningar

Finansinspektionen har enligt 4 och 8 §§ förordningen (1995:1600) om årsredovisning i kreditinstitut, värdepappersbolag och försäkringsföretag¹ bemyndiganden att bland annat meddela föreskrifter om

- försäkringsföretags och tjänstepensionsföretags löpande bokföring, årsbokslut, årsredovisning och koncernredovisning,
- koncernredovisning för finansiella holdingföretag, och
- innehållet i den redovisning som lämnas för verksamhet i filial till utländska försäkringsföretag.

1.5 Ärendets beredning

För att bereda ärendet har Finansinspektionen använt en extern referensgrupp med representanter från berörda företag och branschorganisationer, som har fått möjlighet att lämna synpunkter på förslaget.

2 Motivering och överväganden

2.1 Redovisning av avsättning till överkursfond

Enligt de beslutade lagändringarna ska namnet på posten AA.II Överkursfond i bilaga 1 till ÅRFL, ändras till AA.II Överkursfonder. Den ska också kompletteras med en indelning i två underposter: 1. Bunden överkursfond och 2. Fri överkursfond. Se avsnitt 2.5 i propositionen. Finansinspektionen föreslår därför att namnet på posten AA.II. Överkursfond i bilaga 1 och i 30 § i bilaga 3 till redovisningsföreskrifterna, ändras till samma lydelse och indelning som i ÅRFL. De föreslagna ändringarna återspeglar endast vad som redan kommer att följa av lag.

2.2 Ikraftträdande

Ändringarna i ÅRFL om redovisning av överkursfonder träder i kraft den 1 januari 2021 och gäller för avsättningar till överkursfonder från och med det datumet. Finansinspektionen föreslår att ändringarna i redovisningsföreskrifterna träder i kraft den 9 februari 2021 och tillämpas på räkenskapsår som inleds efter 31 december 2020.

3 Förslagets konsekvenser

Finansinspektionen redogör nedan för de konsekvenser som de föreslagna föreskriftsändringarna får.

---

¹ Enligt ÅRFL ingår även tjänstepensionsföretag i denna definition. Se 1 kap. 1 § ÅRFL.

3.1 Konsekvenser för samhället och konsumenterna

De föreslagna ändringarna i redovisningsföreskrifterna om redovisning av överkursfonder bedöms inte få några konsekvenser för konsumenter och samhälle, eftersom de görs med anledning av ändringar i ABL och ÅRFL.

3.2 Konsekvenser för företagen

Finansinspektionen bedömer att ändringarna i redovisningsföreskrifterna om redovisning av överkursfonder sammantaget underlättar tillämpningen av föreskrifterna genom att befintliga regler anpassas till uppdaterade lagregler.

De föreslagna ändringarna påverkar inte försäkringsföretagens och tjänstepensionsföretagens rapportering och avgifter till Finansinspektionen. Ändringarna påverkar inte heller registreringen i institutregistret på Finansinspektionen eller aktiebolagsregistret på Bolagsverket.

Företagens konkurrensförmåga bör inte heller påverkas eftersom de föreslagna ändringarna omfattar samtliga försäkringsaktiebolag och tjänstepensionsaktiebolag som tillämpar redovisningsföreskrifterna.

3.2.1 Berörda företag

De föreslagna ändringarna i redovisningsföreskrifterna om redovisning av överkursfonder berör försäkringsaktiebolag och tjänstepensionsaktiebolag som gör avsättningar till överkursfonder efter den 1 januari 2021.

Enligt Finansinspektionens företagsregister finns det för närvarande totalt 100 försäkringsaktiebolag. Dessa företag varierar mycket i storlek och har balansomslutningar på mellan 55 miljoner och 603 miljarder kronor. Inget tjänstepensionsaktiebolag är registrerat för närvarande.

3.2.2 Kostnader för företagen

De föreslagna ändringarna i redovisningsföreskrifterna om redovisning av överkursfonder bör ha marginell inverkan på företagets redovisning eller processer och system för att ta fram redovisningsinformation. Detta eftersom ändringarna inte innebär några materiella förändringar i den information som företagen behöver ta fram. De föreslagna ändringarna bör därför, enligt Finansinspektionens uppfattning, inte innebära några betydande administrativa, materiella eller finansiella kostnader för försäkringsaktiebolagen och tjänstepensionsaktiebolagen, utöver de kostnader som uppstår med anledning av att ABL och ÅRFL ändras.

3.2.3 Konsekvenser för små företag

De föreslagna ändringarna i redovisningsföreskrifterna om redovisning av överkursfonder bedöms inte få några andra konsekvenser för små försäkringsaktiebolag och tjänstepensionsaktiebolag än de som beskrivits ovan. Alla försäkringsaktiebolag och tjänstepensionsaktiebolag omfattas av bestämmelserna för stora företag och stora koncerner i årsredovisningslagen (1995:1554), se 1 kap. 2 § ÅRFL.

3.3 Konsekvenser för FI

Ändringarna bedöms inte få några konsekvenser för Finansinspektionen eftersom de är en anpassning till de föreslagna lagändringarna.